

2006. aasta oli Eesti Kultuuriloolises Arhiivis (EKLA) argine ja tegus. Jätkati kahe teadusteema, nelja grandiprojekti ning veel rea projektide täitmist. Tegutseti nii teaduses kui ka arhiivinduses, korraldati aktiivselt teadusüritusi, kuid ei unustatud ka laiemat kultuuriavalikkust. Üha enam püütakse osaleda nii kodumaistes kui ka rahvusvahelistes erialavõrgustikes ja kaasa aidata nende tõhusamale toimimisele. Maailm õnnestus seekord lausa koju kätte tuua: juuni lõpus peeti Eesti Kirjandusmuuseumis rahvusvahelist välisbalti arhiivide konverents, kuhu kogunes suurel hulgal Balti asja ajajaid kogu maailmast. Siin sõlmitud kontaktidest loodame tulevikus kasu mitte üksnes EKLA-le vaid kõigile Balti diasporaa kultuuripärandi säilitajatele.

Sirje Oleski juhitava teema “Eesti kultuurilugu rahvuskirjanduse kujundajana” põhitäitjad olid lisaks teemajuhile EKLA juhataja Piret Noorhani, vanemteadurid Vello Paatsi, Kristin Kuutma (0,2 kohaga) ning teadurid Eve Annuk, Marin Laak, Rutt Hinrikus, Anne Lange (alates septembrist 0,3 kohaga), toimetajad Kristi Metste ja Tiina Saluvere, assistendid Marju Mikkil ja Joel Ilja. Teadustööd finantseeriti ka tippkeskuse vahenditest, uurimisrahadest (teadusgrantidest) ja erinevatest riiklikest programmidest. Arhiivitöö toetus peamiselt riiklikule programmile “Humanitaar- ja loodusteaduslikud kogud”: arhivaarid Vilve Asmer ja Leili Punga töötasid suurema osa aastast selle programmi rahastusel. Riikliku programmi “Eesti keel ja rahvuslik mälu” toel arendati EKLA elulugude kogu (osalise koormusega assistendid Liina Paaes ja Eda-Kai Simmermann). Riiklik programm “Eesti kirjandusklassika” aitas ette valmistada fundamentaalväljaannet “Fr. R. Faehlmanni teosed”

Rahvusvahelise välisbalti arhiivide konverentsi avamisel viibis Rotosi suursaadik Dag Hartelius. Alar Madissoni foto.

(K. Metste). Arhiivitööd finantseeriti ka Eesti Kirjandusmuuseumi baasrahadest ning Haridus- ja Teadusministeeriumilt saadud toetusest tööks väliseesti arhiividega. Erinevad projektid, uurimistoetused (grandid) ja sihtotstarbelised toetused võimaldasid aasta jooksul rakendada mõnekuuliste lepingutega arhiivis lisatööjõudu: Irma Pilt, Monika Tasa, Jaan Malin, Annela Oona. Oktoobris alustas arhiivis põhikohaga tööd assistent Mari Õunapuu. Fototöid tegi Alar Madisson. Helikogust valmistas koopiaid ERA heliinsener Jaan Tamm.

Virve Sarapiku juhitava teema “Eesti kirjanduse topoloogia ja tekstuur (Intersemiootiline analüüs)” täitjateks olid vanemteadurid Epp Annus (alates oktoobrist lapsehoolduspuhkusel) ja Maie Kalda (0,4 koormusega), teadurid Eva Näripea, Jaak Tomberg (0,8 koormusega), Katrin Ennus (alates oktoobrist, 0,5 koormusega) ja assistent Neeme Lopp (alates oktoobrist, 0,5 koormusega).

Seoses muutustega kõrgkoolide õppekavades ei käinud Tartu Ülikooli üliõpilased tänavu kahjuks EKLas arhiivipraktikal. Kuid ar-

hiiv on endiselt populaarne õppekäikude paigana ajaloo-, filoloogia-, infoteaduste jpt erialade üliõpilaste seas.

TEADUSTÖÖ, PUBLIKATSIOONID

2006. aasta oli sihtfinantseeritava teadusteema “Eesti kultuurilugu rahvuskirjanduse kujundajana” neljas aasta. Teema toetub oma empiirilises osas EKLA-s säilitatavatele arhiivmaterjalidele ja selle peamiseks eesmärgiks on eesti kirjandusloos käibivate tekstide, personide, müütide jt kinniskujutelmade intertekstuaalne analüüs, mis hõlmaks laiemat ühiskondlikku konteksti ja avardaks nii kirjanduse, kultuuri kui ka ajalookäsitlust. Kultuuri antropoloogias, sotsioloogias ning kultuuriloolistes ja soo-uurimustes kasutatavaid meetodeid rakendatakse arhiivis säilitatavate fiktsionaalsetele ja mittefiktsionaalsetele allikmaterjalidele. Niisugune, valdavalt uushistoristlik lähenemine avab uusi ja avaraid perspektiive.

Teemal on tugev rakenduslik aspekt, sest samavõrd kui teema uurimuslik osa toetub arhiivile, areneb arhiiv edasi uurimusliku osa toel (andmebaasid, allikapublikatsioonid, kogude täiendamine).

Traditsiooniliselt tegeldi Eesti kultuuriajaloo allikmaterjalide teadusliku publitseerimise ja kultuuriloo uurimisega, vaadeldi 19. sajandi eestikeelse kirjanduse tähendust ja mõju kultuuriloolise kaanoni väljakujunemisele. Kristi Metste jätkas Fr. R. Faehlmanni teoste 3. köite ettevalmistamist ja Fr. R. Faehlmanni käsitleva doktoritöö kirjutamist. Vello Paatsilt ilmus raamat “Tundmatu Carl Robert Jakobson”, kus avaldati C. R. Jakobsoni senitundmatu näidendi käsikiri. V. Paatsi avaldas ka artikleid C. R. Jakobsonist, Peeter Põllu perekonnast ja raamatuajaloost ning juhtis granti “Eesti muukeelse trükise osa rahvusliku teadvuse äratamisel ja kujundamisel ning rahvuse konsolideerimisel: kirjastamine, levitamine ja lugemine 19. sajandi algusest Eesti vabariigi loomiseni”. EKLA projekti SERVITI (Suure Eesti Rahvuseepose InterTekstuaalne Illustratisoon / Kreutzwaldi sajand. Kalevipoeg) juhtis ja koordineeris Marin Laak, kes kaitses ka doktoritöö “Kirjandusajaloo mittelineaarsed mudelid: teksti ja konteksti probleeme digitaalses keskkonnas”.

20. sajandi eesti kultuuriloo uurimisega tegeles rida EKLA teadureid. Jätkus Sirje Oleski grandiprojekt “Eesti 20. sajandi alguse kirjandus Euroopa kultuuri mõjuväljas: Noor-Eesti ideoloogia ja esteetika kujunemine ja retseptsioon”. 26. aprillil peeti seminar vene kirjandusest Noor-Eesti kontekstis. Valmistati ette Noor-Eesti antoloogiat (S. Olesk, M. Laak R. Hinrikus) ning Ella Ilbaku ja August Gailiti kirjavahetuse väljaannet (P. Noorhani). Rutt Hinrikuse 60. sünnipäevaks ilmus sarjas “EKLA töid kirjandusest ja kultuuriloost” uurimuste kogumik “Ruti raamat. Pühendusteos Rutt Hinrikusele 7.05. 2006” (koostajad S. Olesk ja J. Kronberg, toimetaja Tiina Saluvere). Eve Annuk kaitses doktoritöö “Ilmi Kolla ja tema aeg: biograafilise lähenemisviisi võimalusi nõukogude aja uurimise kontekstis” ja avaldas kirjandusteaduslikke uurimusi ajakirjas *Vikerkaar*. Artikleid EKLAst, Balti audiovisuaalsete arhiivide koostööst ja väliseesti arhiividest avaldas Piret Noorhani, kes oli ka rahvusvahelise välisbalti arhiivide konverentsi teesivihiku koostaja (koos Helen Hanniga). Anne Langel valmis doktoritöö “Ants Orase tõlkepoeetika”, mille eelkaitsmine toimus Tallinna Ülikoolis. A. Lange tõlkis ka rahvusvahelise välisbalti arhiivide konverentsi kogumiku artikleid ja ettekandeid inglise keelde.

Rutt Hinrikus koostas raamatud “Sõja ajal kasvanud tüdrukud. Eesti naiste mälestused Saksa okupatsioonist” ja “Under ja Tuglas. Marie Underi ja Friedebert Tuglase kirjavahetus” ning toimetas Bernard Kangro “Karl Ristikivi. Kirjad romaanist”. R. Hinrikus oli ka väljaande “Carrying Linda’s stones: An anthology of Estonian life stories” üks toimetajaid. Väliseestlaste elulugusid koondav mahukas “Rändlindude pesad” (koostaja Tiina Kirss, toimetajad Maarja Hollo ja Rutt Hinrikus) valmis 2006. aasta lõpuks. K. Metste koostas ja toimetas koos Enn Lillemetsaga koguteost “Betti Alver. Usutlused. Kirjad. Mälestused. Lisandusi tundmiseks”. Raamat ilmus 2007. aasta oktoobris. K. Kuutma artikkel “Eepoksen löytäminen, luominen ja parantelu” anti avaldamiseks üle *Kalevalaseurale*. K. Kuutma juhitud grand “Folkloristika ja refleksiivne kultuurikriitika (20. sajandi esimene pool)” raames töötati läbi Oskar Looritsa isikuarhiivi.

S. Oleski juhitava sihtfinantseeritava teadusteema “Eesti kultuurilugu rahvuskirjanduse kujundajana” täitjatelt ilmus 2006. aastal kokku kümme raamatut ja 34 artiklit, retsensiooni ja ülevaa-

Marin Laak, Sirje Olesk (ees), Andres Lundalin ja Galina Ponoarjova (taga paremal) seminaril vene kirjandusest Noor-Eesti kontekstis. Alar Madissoni foto.

det. Peeti 14 ettekannet rahvusvahelistel ja 26 ettekannet kodumais-
tel teadusfoorumitel.

Virve Sarapiku töörühma teadusteema “Eesti kirjanduse topo-
loogia ja tekstuur. [Intersemiootiline analüüs]” raames tegeldi kesk-
konnaaesthetika ja kirjandusökoloogiaga, kunstiteoses sotsiaalse ja
ontoloogilise staatuse muutumise ja kunstikultuuri funktsiooniga
nüüdisaegses ühiskonnas ning eesti kirjanduse, kujutavkunsti ja
filmi probleemide ning üldisemate kultuurinähtuste analüüsiga.

Uurimistööd tehakse ka Eesti Teadusfondi grandiprojekti “Mee-
diadeterminismi probleem ja kunstiteose ajalis-ruumilised suhted”
(grandihoidja V. Sarapik) ja Epp Annuse projekti “Eesti rahvuslik
identiteet: kirjanduslik perspektiiv” raames.

Ilmus 5. aastaraamat sarjast “Place and Location: Studies in
Environmental Aesthetics and Semiotics” (toimetajad E. Näripea,

V. Sarapik, J. Tomberg). E. Näripea, V. Sarapik, J. Tomberg toimetaskid aastaraamatu “Koht ja paik / Place and Location. Studies in Environmental Aesthetics and Semiotics” VI köidet. Sarjas “Kunstiteaduslikke uurimusi” ilmus erinumber “Fiktsioon ja film” (koostaja V. Sarapik). E. Näripea ja V. Sarapik koostasid ka “Kunstiteaduslike uurimuste” koondbibliograafiat (1976–2006, kd 1–15).

V. Sarapiku töörühma liikmetelt ilmus 13 artiklit, ülevaadet jm kirjutist. Peeti viis ettekannet rahvusvahelistel ja kaheksa ettekannet kodumaistel teadusfoorumitel.

Doktoriõppes jätkavad Katrin Ennus (Tartu Ülikool (TÜ), kirjandus ja rahvaluule, väitekirja teema “Heiti Talviku luule ja selle maailmakirjanduslikud taustad”, juhendaja Arne Merilai), Neeme Lopp (TÜ, kirjandus ja rahvaluule, väitekirja teema “Deklaratiivsus ja fiktsionaalsus”, juhendaja A. Merilai), Eva Näripea (Eesti Kunstiakadeemia (EKA), kunstiteadused, väitekirja teema “Linnafiktsioonid ja konstrueeritud keskkond Teise maailmasõja järgsetes Eesti mängufilmides”, juhendajad Virve Sarapik ja Mart Kalm) ja Jaak Tomberg (TÜ, kirjandus ja rahvaluule, väitekirja teema “Kirjanduse lepitav otstarve”, juhendaja Jüri Talvet). Marju Mikkil jätkab õpinguid TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias dokumendihalduse erialal.

KONVERENTSID, SEMINARID, ETTEKANDED

Korraldatud rahvusvahelised üritused

19. märtsil peeti Stockholmi Eesti majas arhiivinduslikku infopäeva (koordinaator P. Noorhani), kus lisaks Merike Kiipusele, Anu Korbile, Rutt Hinrikusele ja Piret Noorhanile Eesti Kirjandusmuuseumist esines ka Riina Reinvelt Eesti Rahva Muuseumist.

Koostöös Soome Kirjanduse Seltsiga (SKS) korraldati 20.–21. aprillil Tartus seminar “Language and Identity”, millega tähistati SKSi 175. aastapäeva Eestis (korraldaja S. Olesk). 12 ettekannet folkloristidelt, kirjandusteadlastelt, lingvistidelt ja ajaloolastelt käsitlesid peamiselt rahvusliku identiteediga seotud aspekte minevikus ja tänapäeval. Kirjandusmuuseumist esinesid Janika Kronberg, Arvo Krikmann, Mare Kõiva ja Sirje Olesk, Soome poolelt Tuomas S. Lehtonen, Riho Grünthal, Senni Timonen, Anna Makkonen, Kukku Melkas jt.

Kristin Kuutma eestvedamisel korraldati 13.–15. maini Tartus rahvusvaheline seminar “Reflexive History of Ethnographic Studies”, mille käigus arutleti folkloristika ajaloo ning rahvakultuuriga tegelevate rahvusteaduste kujunemise üle 19. sajandi lõpust Teise maailmasõjani. Kõik kümmekond osalejat pidasid ettekande, millele järgnes süvendatud arutelu. Väliskülalisteks olid Pertti Anttonen Soomest, Dace Bula Lätist, Barbro Klein Rootsist, Diarmuid Ó Giolláin Irimaalt, Stein Mathisen Norrast ja Jonathan Roper Inglismaalt. Kirjandusmuuseumi esindasid Janika Oras, Katre Kikas, Kristin Kuutma ja Monika Tasa.

27. juunist 1. juulini peeti (koostöös Rahvusarhiivi ja Karl Ristikivi Seltsiga, korraldustoimkonna juht P. Noorhani, koordinaator Helen Hanni) rahvusvaheline välisbalti arhiivide konverents (*International Conference on the Balticc Archives Abroad*). Konverents andis ülevaate välisbalti kultuuripärandi olukorrast ja selle säilitamisega seotud probleemidest. Üritusele saabus üle 120 külalise kümnest riigist (Ameerika Ühendriigid, Austraalia, Kanada, Saksamaa, Soome, Rootsi, Venemaa, Eesti, Läti, Leedu). Toimused kolme Balti rahvuse ümarlauadiskussioonid. Kiideti heaks ühismemorandum, kus määratleti lähemate aastate eesmärgid. M. Kiipuse, A. Korbi ja P. Noorhani ühisettekanne andis ülevaate Eesti Kirjandusmuuseumi väliseesti kogudest ja tegevusest selles valdkonnas.

21.–24. septembrini korraldati Riias Balti Audiovisuaalsete Arhiivide Kollegiumi (BAAC) aastakonverents “Audiovisual Archives: Access and Service in the Public Interest” (korralduskomitee juht P. Noorhani). EKLat esindasid ettekannetega M. Laak, M. Mikkel ja P. Noorhani. P. Noorhani kuulub ka 2007. aastal Riias peetava IASA-BAACi konverentsi korralduskomiteesse.

Jaak Tomberg oli 6. ja 7. novembril Tartus peetud rahvusvahelise õpikoja “Rahvuskultuur ja tema teised” korralduskomitee liige. Üritus korraldati koostöös Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse, Tartu Ülikooli ja Groningeni Ülikooliga.

Eva Näripea kuulub rahvusvahelise konverentsi “Via Transversa: Lost Cinema in the Former Eastern Europe” korraldustoimkonda (koos Maria-Kristiina Soomrega Kumu kunstimuuseumist ja Andreas Tossekiga Eesti Kunstiakadeemia kunstiteaduse instituudist). Konverents toimub 5. ja 6. oktoobril 2007 sarjas “Koht ja paik”.

Korraldatud kodumaised üritused

5. aprillil peetud elulooapäeva teemaks oli trauma ja mälu. Päeva esimeses osas “Räägitud mälestused” vaadeldi, kuidas inimesed jutustavad dramaatilistest aegadest. Esitleti Teist maailmasõda ja eriti nn saksa aega käsitlevat mälestusteraamatut “Sõja ajal kasvanud tüdrukud”. Kohal viibisid autorid. Elulooapäeva lõpetas ajakirjanik Imbi Paju film “Tõrjutud mälestused”. Ürituse korraldas R. Hinrikus.

Seminar vene kirjandusest Noor-Eesti kontekstis peeti 26. aprillil, esinesid Peeter Torop, Ülle Pärli ja Lea Pild (korraldaja S. Olesk).

Nüpli XIV kevadkool 2006 “Subjekt ja kirjanduslik tekst” peeti 3. juunil (korraldajad M. Laak, J. Tomberg, A. Pilv).

Indrek Hirve juubelikonverents “Tähekerjus – 50” peeti 8. detsembril. Avati ka Indrek Hirve näitus (korraldaja M. Laak).

Kreutzwaldi päevadel anti 20. detsembril kirjanduse sessioonil Hasso Krullile üle Ivar Ivaski mälestusfondi stipendium. Üritusel

Autorid said kirjastuse Tänapäev toimetajalt Mari Karlsonilt raamatu “Sõja ajal kasvanud tüdrukud”. Alar Madissoni foto.

viibis I. Ivaski lesk Astrid Ivask. Läti luulest rääkis Anna Žigure. Mari-Liis Tammiste kõneles folkloorsest ainesest Mats Traadi loomingus, Mart Velsker arbujatest, kuuekümnendatest ja Karl Murust. EEVAat ehk Eesti vanemat kirjanduse tekstikogu esitles Liina Lukas.

Virve Sarapiku töörühm korraldas mitmeid seminarisarju. Epp Annuse korraldatud sarja “20. sajandi mõttevoolud” raames peeti kolm seminari. Seminarisarjaga “Fiktsionaalsed ja võimalikud maailmad” tegi algust Jaak Tomberg, aset leidis üks seminar. Seminarisari “Ulmekirjanduse piirjooni” kestis oktoobrist 2006 kuni maini 2007 (korraldaja Jaak Tomberg). 2006. aastal peeti kolm seminari. V. Sarapiku töörühm korraldas aasta jooksul ka viis korralist tööseminari.

Esinemised rahvusvahelistel konverentsidel ja seminaridel

20.–23. jaanuarini: Rutt Hinrikus, “Who Is Visible in Printed Life History for Presentation of Life Stories and Oral Histories” Riias seminaril “Environment and Text: From Memories to Text. Methods for Presentation of Life Stories and Oral Histories”.

6. veebruaril: Sirje Olesk, “Virolaiset merkkimiehet 1900-luvulla: Kreutzwald, Hurt ja Jakobson” Helsingis Helsingi Ülikooli ja Tuglase Seltsi loengusarjas “Virolaisia merkkimiehiä”.

19. märtsil: Piret Noorhane, “Väliseesti arhiivide töörühma tegevusest Eestis ja väliseesti materjalidest EKLAs” ja Rutt Hinrikus, “Eesti elulood ja nende kogumine” Stockholmi Eesti Majas arhiivinduslikul infopäeval.

23.–26. märtsini: Epp Annus, “Care, Togetherness and Yime: Michel Tournier’s Friday” USAs New Jersey’s Princetoni ülikooli ja *American Comparative Literature Associationi* aastakoosolekul “The Human and Its Others”.

1. ja 2. aprillil: Rutt Hinrikus, “Estonians Abroad and their Memory” Norras Hamaris Norra Emigrantide Muuseumis (*Norsk Utvandrer-museum*) Ingrid Semmingseni seminaril “Migratsioon ja suuline ajalugu” (*Migration and Oral History*).

20. aprillil: Sirje Olesk, “Literature, Writer and Identity” Tartus SKSi ja EKM-i ühisseminaril “Language and Identity”.

Rutt Hinrikust õnnitleb tema 60. sünnipäeval Sirje Olesk. Alar Madissoni foto.

25. mail: Rutt Hinrikus, “Biographieforschung. Baltische Biographien in Estnischen Literaturmuseum” Tartus Domus Dorpatensise seminaril “Batlisakslaste identiteet tänapäeval”.

5.–10. juunini: Epp Annus, “Heidegger and the Hole in the Highway: Moods, Dasein, and DeLillo’s Body Artist” Freiburgis, Strasbourg’is ja Baselis *International Association of Philosophy and Literature*’i konverentsil “Between Three: Art – Media – Politics”.

15.–17. juunini: Sirje Olesk “New Beginning of Estonian Literature: *Jeunesse oblige!*” ja Marin Laak “Cultural Units of Kalevipoeg: the Textual Representations in the Age of New Media” Washingtonis
20. Balti uuringute konverentsil “Re-Imaging the Baltic Region: Perspectives on the Past, Present, and Future”.

26. juunist 1. juulini: Piret Noorhane, Merike Kiipus, Anu Korb, “Arhiivid otsivad kodu. Eesti diasporaa kultuuripärand Eesti Kirjan-

dusmuuseumis = Archives Looking for a Home. The Cultural Heritage of the Estonian Diaspora at the Estonian Literature Museum” Tartus rahvusvahelisel välisbalti arhiivide konverentsil.

20.–23. juulini: Eva Näripea, “Everyday Life and Collective Memories in City Symphony: A Case Study of a Soviet City” Istanbulis Bilgi ülikooli *Association for Cultural Studies*’i konverentsil “Crossroads 2006”.

15. septembril: Sirje Olesk “Бетти Альвер в качестве комментатора Пушкина” Tartus IV Puškini lugemistel.

22. ja 23. septembril: Piret Noorhane “Baltic Audiovisual Archival Council 2005–2006”, Marin Laak, “The Century of Kreutzwald: Creating a Digital Archive”, Marju Mikk, “Literature on the Internet: Estonian Resources” Riias seminaril “Audiovisual Archives: Access and Service in the Public Interest”.

15.–17. novembrini: Rutt Hinrikus, “The Narrative of the White Ship in Estonian Tradition” Helsingis sümposiumil “Memory and Narration: Oral History Research in the Northern European Context”.

4.–14. detsembrini: Katrin Ennus, “The Images of Town and Countryside in the Poetry of Heiti Talvik” ja Jaak Tomberg “City as the Site of Externalized Subjectivity in the Postmodern Novel” Saksamaal Kielis Christian Albrechti Ülikooli konverentsil “Urbes Europaeae = Villes européennes. Imaginaire littéraire et représentations culturelles”.

Esinemised Eestis

31. jaanuaril: Kristi Metste, ““Arbujatega” seotud raamatutest” Jõgeva kultuurikeskuse üritustesarjas “Kohtumised Betti Alveriga”.

3. märtsil: Virve Sarapik, “Kiri, Meel ja kana” Kumu kunstimuuseumi seminaril “Raul Meel ja konkreetne poeesia”.

8. märtsil: Rutt Hinrikus, “Kuidas naised mäletavad sõda”, Eesti Kirjanduse Seltsi ettekandepäeval.

14. märtsil: Kristi Metste, “Betti Alveri kirjad EKLA-s. 2 kirja Paul Viidingule” Jõgeva kultuurikeskuse üritustesarjas “Kohtumised Betti Alveriga”.

22. märtsil: Eve Annuk, “A. Gailiti *Nipernaadist*” Eesti Kirjanduse Seltsi (EKS) seminaride sarjas “Krüptoloogia”.

30. märtsil: Sirje Olesk, "Kirjandus omas ajas" kirjanduspäeval Tartu Forseliuse Gümnaasiumis.

9. aprillil: Kristi Metste "Lydia Koidula elust ja loomingust" (vene keeles) Ukraina päeval Tartu Sadamateatris.

11. aprillil: Kristi Metste, "B. Alveri "päevikud" EKLas" Jõgeva kultuurikeskuse üritustesarjas "Kohtumised Betti Alveriga".

19. aprillil: Rutt Hinrikus, "Naiste mälestused sõjast" Tartu linna- raamatukogu Tammelinna harukogus.

Johnny B. Isotamm Rutt Hinrikuse 60. sünnipäevale pühendatud uudistrukisega. Alar Madissoni foto.

19. aprillil: Virve Sarapik Kumu kunstimuuseumi ekspositsiooniarutelu seminaril "Klassika eksponeerimine ja kunstiajalood".

25. aprillil: Kristi Metste, "B. Alveri tõlketööd puudutavad materjalid B. Alveri kogus" Jõgeva kultuurikeskuse üritustesarjas "Kohtumised Betti Alveriga".

7. mail: Piret Noorhani, "Naine arhiivis" sümposiumil "Eesti naine eluloos" (Rutt Hinrikuse 60. sünnipäeva puhul) Tartus.

10. mail: Sirje Olesk, "Arbujad sõja järel". Jõgeva kultuurikeskuse üritustesarjas "Kohtumised Betti Alveriga".

18. mail: Vello Paatsi, "C. R. Jakobsonist kõnelda..." Carl Robert Jakob-

soni Talumuuseumi konverentsil “C. R. Jakobson – 165”.

4. juunil: Piret Noorhani, “Villem Reiman siis ja praegu” Villem Reimani päeval Kolga-Jaanis.

14. juunil: Rutt Hinrikus, “Küüditatute elulood” Elva koduloomuuseumis.

11. augustil: Rutt Hinrikus, “Enn Vetemaa kaks romaani” ja Sirje Olesk, “Enn Vetemaa luule” Raikkülas Enn Vetemaa 70. sünnipäeva konverentsil “Mitmepalgeline Vetemaa”.

26. augustil: Epp Annus “Hea ilus valu: Baturini tegelaste esteetiseeritud kannatused” Nikolai Baturini juubelikonverentsil Tartus.

30. septembrist 1. oktoobrini: Rutt Hinrikus, “Korporandi kujutamine A. Jakobsoni, A. Kirsimäe ja A. H. Tammsaare romaanides”, Marin Laak, ““Ma armastasin sakslast” retseptsioonist” Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse 3. moodsa eesti kirjanduse seminaril “A. H. Tammsaare romaan “Ma armastasin sakslast” (1935)” Kasmu Meremuuseumis.

5. oktoobril: Rutt Hinrikus, “Missugune on eestlase elulugu ja kuidas seda jäädvustada” Põlva rahvaülikoolis.

20. oktoobril: Sirje Olesk, “Kirjanike elulugudest” Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu üleriigilisel konverentsil Võrus.

23. oktoobril: Maie Kalda, “Žüriiliikme mälestusi: romaanivõistlused 1949–1990” Tartu Oskar Lutsu nimelise Linnaraamatukogu ettekandepäeval “Eesti romaanivõistlused aastatel 1927–2004”.

25. oktoobril: Vello Paatsi, “Raamat eestlase eluringis” Oskar Kallase päeval Eesti Kirjandusmuuseumis.

27. oktoobril: Jaak Tomberg, “Ulmekirjanduse žanriprobleemidest” seminarisarjas “Ulmekirjanduse piirjooni” Tartus.

1. ja 2. novembril: Sirje Olesk, “Enesetsensuurist Soomes Paasikivi-Kekkose liinil” ja Rutt Hinrikus, “Märkmeid elulugudest ja tsensuurist” Eesti Kultuuriloo ja Folkloristika Keskuse seminaril “Tsenatuur ja enesetsensuur” Võrumaal Rõuge vallas Koke külalismajas.

6. ja 7. novembril: Virve Sarapik, “Eesti kunst, Eestita kunst” rahvusvahelises õpikojas “Rahvuskultuur ja tema teised”.

15. novembril: Piret Noorhane, "Kultuuriloolised kogud ja nende kaardistamine" Tartu Ülikooli Raamatukogus konverentsil "Eesti humanitaar- ja loodusteaduslikud kogud 2006: seisund, kasutamine, andmebaasid".

16. novembril: Kristi Metste, "Pilte B. Alveri elust" Võru Lasteraamatukogus.

27. novembril: Neeme Lopp, "Reaalsustaju ja otsustamatus" EKMi kultuuriteooria töörühma seminarisarjas.

12. detsembril: Vello Paatsi, "Raamat eestlase keeles ja meeles" Elva raamatukogus.

19. detsembril: Marin Laak "1920-te mõjukriitika: kirjanduslike poleemikate põhjal" Tallinna Ülikooli eesti kirjanduse õppetooli konverentsil "Eesti kirjandus 1920. aastatel: algupärast ja võõrast suhestades".

19. detsembril: Eva Näripea, "Aparaaditeooria" EKMi kultuuriteooria töörühma seminarisarjas.

ÕPPETÖÖ JA JUHENDAMINE

Marin Laak pidas loenguid TÜ filosoofiateaduskonnas prof Tiina Kirsi seminaris "Eesti kirjanduse tüvitekstid" ("Kalevipoeg" kui eesti kultuuri tüvitekst" ja "Eepos kui mõju- ja viidete allikas" ning juhendas TÜ filosoofiateaduskonna üliõpilatse Krista Ojasaare (kultuurikorraldus) ja Pille-Riin Larmit (eesti kirjandus) magistrantide ja Kairi Kortsu bakalaureusetööd (eesti kirjandus).

Vello Paatsi luges TÜ kunstide osakonnas loengukursust "Kunstiõpetuse ajaloo Eestis koolis" ja juhtis kunstide osakonna kultuuriloolist ekskursiooni Lõuna-Viljandimaale.

Epp Annus luges loengukursust "Masterpieces of Russian Literature" *Ohio State University's*, Eva Näripea valikkursust "Sissejuhatus filmianalüüsi" Eesti Kunstiakadeemia magistrantidele, Virve Sarapik EKA kunstiteaduse instituudi magistriõppes kursust "Sissejuhatus semiootikasse" ning Virve Sarapik pidas ka EKA bakalaureuseõppe esteetika ajaloo seminare ja kunstiteaduse doktoriseminare (koos Krista Kodresegaga) ja juhendas doktoritöid EKAs (Raivo Kelomees "Mitteesemeline ja efemeerne kunst", Mari

Laaniste “Sõnade ja piltkujutiste kui infokandjate suhe viimaste aastakümnete visuaalkultuuris”, Karin Laansoo “Keele ainelisuse idee kujunemine 1960. aastate eesti kunstis”, Eva Näripea “Linna-fiktsioonid ja konstrueeritud keskkond Teise maailmasõja järgsetes Eesti mängufilmides”, kaasjuhendaja Mart Kalm) ja Tallinna Ülikoolis (Elo Lindsalu “Naise modelleerimine eesti kirjanduses XIX–XX sajandi vahetusel”, kaasjuhendaja Maie Kalda, Õnne Kepp “Identiteedi suundumusi eesti luules”, kaasjuhendaja Maie Kalda), samuti magistritöid EKAs: Rael Arteli “Kuraatori roll kunstikommunikatsioonis taasiseseisvunud Eesti näitel” ja Andreas Trosseki “Eesti joonisfilm 1977–1991. Animatsiooni kanaliseerunud (poliitiline) ambivalents kui kohaliku kunstikultuuri käitumislahendi näide”.

ARHIIVITÖÖ

Kogumistöö

Materjalilaekumised EKLaSse on jätkuvalt suured: 2006. aastal 11 676 säilikut. See arv jääb küll alla kahele eelmisele aastale (2005 – 27 738 säilikut, 2004 – 14 694 säilikut), kuid ületab siiski paljude aastate keskmise. Käsikirju jõudis arhiivi 4881 säilikut (2005. aastal 5207 säilikut). Suurimaks laekumisena jõudis Rootsis kohale Eesti Komitee arhiiv (ca 1500 säilikut). Karl Laantee isikuarhiiv, mis muu hulgas sisaldab ka Ameerika Hääle materjale, toodi kohale kolmes imposantses kirstus (ca 900 säilikut). Teised suuremad väliseesti materjalide laekumised: kirjanik Helmi Rajamaa arhiiv (üleandja tütar Ruth Rajamaa), kunstnik Amanda Jasmiini käsikirjad, kirjad ja eskiisid (Adamson-Ericu Muuseum) ning ornitoloogi ja paleozooloogi Johannes Lepiksaare arhiiv (üleandja vennapoeg Toomas Lepiksaar). Sirje Kiinilt saadi Marie Underi ja Artur Adsoni kirju Paul Reetsile, Juta ja Lauri Vaskale ja teistele. Paul Reetsilt saadi talle saadetud kirju. Kirju Pedro Krustenile ja Visnapuu fondi materjale saatis arhiivi kirjaniku lesk Edla Krusten. Karl Laaguse materjale seoses Noor-Eesti Kirjastusega aastatest 1949–1951 saadi K. Laaguse lapselapselt Epp Tsirk’ilt. Enn Nõu andis üle oma lõigendikogu “Eesti ajalugu piltides”, Uppsala Eesti Üliõpilaskonna protokolliraamatu aastatest 1945–1948, Eesti Noorte Ring Uppsalas protokolliraamatu aas-

tatest 1949–1953 ja ajakirja Eesti Noorus numbri aastast 1953. Arhiivi saabusid ka EELK São Paulo koguduse Brasiilias koosolekute protokollid aastatest 1958–1978. Arvi Vainomäe toimetas Austraaliast kohale Triinu Kartuse “Kalevipoja” tõlke inglise keelde, mis avaldatakse internetis Marin Laagi juhitas võrguprojektis SERVITI.

Suurema laekumised Eestist olid: Keele ja Kirjanduse arhiiv (ca 400 säilikut), kooliõpetaja ja emakeelepäeva traditsiooni algataja Meinhard Laksi arhiiv (316 säilikut). Venda Sõelsepa isikuarhiiv toodi ära tema Pärnu kodust. Perekonnalt saadi Rudolf Sirge materjale. Tiina Saluvere vahendusel jõudis arhiivi mitmesuguseid teatriajaloolisi allikaid: Endla Hermannini materjale seoses teatriga Vanemuine, Meeri Säre joonistusi (koopiad) ja Kaarel Irdi materjalid (saadud tütar Kais Adlaselt). Oma isikuarhiive täiendasid taas Oskar Kruus ja Aldo Kals. Eerik Tedre arhiivi üleandmist jätkas kirjandusteadlase lesk Mai Teder.

Hansapanga aktsiooni “Kroon eesti keelele” allkirjalehed andis pidulikult üle Emakeele Selts. Elulugude kogusse laekus töid seoses võistlustega “Sõja mõjud minu ja minu pere elus” ja “Minu ja minu lähedaste elust keset muutunud ümbrust”. Annetati ka muid isikuloolisi materjale – päevikuid ja mälestusi.

Laekumised fotokogusse olid taas suured: 6675 säilikut. Jätkus Eesti Kultuurkapitali toetatav projekt “Kirjanik ja tema keskkond”. Kogumisretked viisid seekord Tartusse, Tallinna, Jõgevamaale ja Pärnusse. Pildistati ajakirja Värske Rõhk autoreid, Jaan Malinit, Indrek Hirve, Hendrik Lindepuud, Veiko Belialsi, Jüri Leesmenti, Sven Kivisildnikku, Hasso Krulli ja Toomas Raudamit.

Suurel hulgal fotosid ja slaide sisaldas Amanda Jasmiini arhiiv. Kirjandusloolisi fotosid andis üle Jaan Malin. Ülesvõtteid seoses Harju-Jaani kihelkonnaga saadi Lea Metsiselt. Fotosid seoses Andres Saaliga saadi Eesti Postimuuseumi kaudu Jaan Otsasonilt Pühalepast. Olavi Punga andis üle oma kollektsiooni sõjaajalooliste fotomaterjalidega.

Kunstikogu täienes 64 säiliku võrra. EKLAsse jõudsid Heinz Valgu šaržid, Aulin Rimmi portreeskulptuur professor Harald Peebust, Amanda Jasmiini joonistused ja eskiisid, Liilia Singi portree Irina Solomõkovast, ENSV TA kunstiajaloo sektori juhatajast.

Doktoritöö kaitsnud Marin Laak kolleeg Piret Viiresega. 2006. Alar Madissoni foto.

Helikogusse võeti vastu 47 helikandjat. Jäädvustati kultuuri-üritusi kirjandusmuuseumis ja mujal. Rein Saukas andis üle Virve Adamsoniga tehtud intervjuud ja nende litereeringud, mis sisaldavad mäletusi kirjandusmuuseumist aastal 1940–1944. R. Saukas andis ka üle ja litereeris ka Tõnis Uibo intervjuu Helene Kulpaga.

Filmikogusse laekus üheksa säilikut. Oma filme andsid arhiivi Imbi Paju (“Tõrjutud mälestused”), Vallo Kepp (“Aken aja liikumisse. Viivi Luik”) ja noor Eesti päritolu Kanada filmimees Marcus Kolga (“Gulag 113. Survival and Escape from Stalin’s Labour Camps”) ning filmiamatöörid Toomas Griin ja Jaak Eelmets (“Andres Sütevaka veiniprojekt *Per Vinum*”). Katrin Laurilt saadi intervjuud eesti kultuuritegelastega – filmi Debora Vaarandist töömaterjalid ja litereeringud.

Korraldustöö

Aasta jooksul korraldati 3187 säilikut (+ 4159 säilikut provisoorselt) käsikirju, 6129 fotot ja negatiivi, 401 säilikut kunsti.

Käsikirjade kogu hoidja arhivaar Leili Punga korraldas väliseesti segakogu materjale, romaanivõistluse käsikirju, Elfriide Tool-Marrani ja Herbert Salu materjale ning lisas säilikuid muudesse varem korraldatud kogudesse. Leili Punga juhendas ka Annela Oona, Monika Tasa ning Mari Õunapuu tööd. Assistent Marju Mikkkel korraldas kirjastuse Eesti Raamat kirjastuslepinguid, kirjavahetusi ja dokumente, toimetaja Tiina Saluvere Draamateatri kauaaegse direktori Hugo Murre ning näitleja, teatripedagoogi ja hilisema Vanemuise retsiptiendi Endla Hermannini materjale. Monika Tasa jätkas Oskar Looritsa isikuarhiivi töötlemist, Mari Õunapuu korraldas Sigrid Põdruse ja Eduard Krantsi materjale väliseesti segakogusse, süstematiseeris Meinhard Laksi isikukogu ja asus aasta lõpus korraldama Ott Arderi isikuarhiivi.

Fotokogu hoidja Vilve Asmer lisas kogusse Johannes ja Peeter Parikase Tallinna vaateid, fotosid Helmi Elleri ja Hellar Grabbi kogudesse, segakogusse Varia ning seoses ümberpildistustega veel paljudesse erinevatesse kogudesse. V. Asmer kirjutas ka viitekaarte fotokogusse käsikirjade kogus leiduvate fotode kohta. Irma Pilt jätkas ajalehe Teataja fotokogu korraldamist. Jaan Malin kirjeldas ja kataloogis kunstikogu. Neid mõlemaid juhendas V. Asmer.

Teenindamine

Aasta jooksul külastas arhiivi 282 dokumenteeritud uurijat, keda teenindati 739 korral ja kellele toodi kätte 6011 säilikut. Ekskursioone käis arhiivis 29 gruppi (446 inimest). Seega külastas arhiivi aasta jooksul kokku 728 inimest. Seoses tellimuste ja projektidega valmistati aasta jooksul 10 206 koopiat: 5200 lehte valguskoopiaid, 116 fotokoopiat ja digiteeriti 4890 faili.

Tellimustega tegelesid peamiselt arhivaarid Leili Punga, Vilve Asmer ja Piret Noorhani. Käsikirjade tellimuste ja kopeerimisega tegeles peamiselt Leili Punga (130 tellimust), foto- ja kunstikoguga Vilve Asmer (107 tellimust). Koopiate tellimine helikogust toimus arhiivi juhataja Piret Noorhani kaudu, kes vahendas vajadusel ka koopiate tellimist teistest EKLA kogudest (20 tellimust).

Suuremad tellimused olid seoses Betti Alveri muuseumi rajamisega Jõgevale, Malle Salupere raamatu "Postipapa: mitmes peeglis, mitmes rollis [Johann Voldemar Jansen 1818–1890]" ettevalmistamisega, Katrin Lauri filmiga Debora Vaarandist, Laulupeo muu-

seumi rajamisega Tartus, Udo Tiirma ARC Projekti Tartu-raamatu ettevalmistamisega, Ilmamaa väljaannetega (Hando Runnel), Koidula lavastusega (Elina Reinold) ja teadustöödega Gustav Vilbastest (Heldur Sander) ja Oskar Looritsast (Renāte Blumberga).

Muud arhiivitööd

Tavapärasest enam oli tegemist kogude hooldamisega. Veebruaris vahetati käsikirjade kogu kahjustatud mappe ja puhastati kogusid. Oktoobris kõrvaldati uputuse jälgi uue maja fondihoidlas. Seoses ventilatsioonisüsteemi ümberehitusega kaeti sügisel suur osa kogudest kiledega ja puhastati need pärast tööde lõppu. Remondi ajaks olid kogud kas täiesti või osaliselt uurijatele suletud.

Käsikirjade kogu andmebaasi ELLEN oli 2006. aasta lõpuks sisestatud 49 469 kirjet. Aasta jooksul sisestati 5434 kirjet – suurem osa Joel Ilja poolt. Et abijõud assistendid tegelesid tänavu peamiselt kogude korraldamisega, oli sisestatud kirjete arv tavapärasest tagasihoidlikum. Jätkusid tööd andmebaasi ELLEN foto- ja kunsti-kogu liideste väljatöötamiseks. Testiti ja parandati tööversiooni. Need andmebaasi osad võetakse kasutusele 2007. aastal.

Marin Laagi juhtimisel jätkus EKLA projekti SERVITI arendus. Seoses sellega digiteeriti EKLA fotokogus leiduvaid 19. sajandi kirjameeste fotosid, täiendati kodulehekülge “Kreutzwaldi sajand. Kalevipoeg” eesti luule ja kunsti materjalidega. Samuti analüüsiti EKLA üldandmebaasi ELLEN ja SERVITI metaandemete konverteerimise võimalusi. M. Laak tegeles ka veebiprojekti “ERNI: Eesti kirjandus tekstides 1924–1925” parandamise ja uuendamisega: võrguväljaandele lisati otsingumootor ja valmistati ette CD-versioon publitseerimiseks.

L. Paales ja E.-K. Simmermann koostasid elulugude temaatilist märksõnastikku, indekseerisid tekste ja täiendasid elulugude andmebaasi. L. Punga korraldas EKLA käsikogusse 32 uut raamatut.

POPULARISEERIV TEGEVUS

Emakeelepäeval, 14. märtsil esitleti Eesti Kirjandusmuuseumi aasta-raamatut “Paar sammukest” XXII. Väljaannet tutvustas Eesti Rah-

Doktoritöö kaitses Eve Annuk. 2006. Alar Madissoni foto.

valuule Arhiivi juhataja Ergo-Hart Västrik. Juba kolmandat korda kuulutati välja ja anti üle Eesti Kirjandusmuuseumi algatusena Tartu linna poolt asutatud Gustav Suitsu nimeline luulestipendium. Tänavu pälvis selle Kristiina Ehin luulekogu “Kaitseala” eest. Žürii tegi kokkuvõtteid tööst. Oma luulet esitas laureaat. Traditsiooniliselt vaid sellel päeval näidatavat väljapanekut Kristian Jaak Petersoni käsikirjalistest materjalidest ja trükistest kommenteeris Heino Räim Arhiivraamatukogust.

Vanemuise kultuuritänava päevaks, mida peeti 19. mail, valmistas Vilve Asmer ette plangunäituse “Tartu – toredate inimeste linn” II.

2004. aastal valminud näitus “Pooltund kirjanikuga” jätkas rännakuid, jõudes Viljandi linnaraamatukogusse (jaanuar-veebruar), Lääne-Virumaa keskraamatukogusse Rakveres (16.–27. märts), Lääne maakonna keskraamatukogusse Haapsalus (21. aprill – 22. mai), Väike-Maarja raamatukogusse (23. mai – 30. juuni) ja Tapa linnaraamatukogusse (2.–31. oktoober). Näituse logistikaga tegeles P. Noorhani.

Rahvusvahelise välisbalti arhiivide konverentsi puhuks valmis juuni lõpus koostöös ERA ja ARiga näitus “Käsikirjast raamatuks” (kuraator P. Noorhani).

Marin Laagil valmis näitus Indrek Hirve graafikast ja keraamikast, mis avati 8. detsembril luuletaja 50. sünnipäeva puhuks.

Jaan Malin korraldas Tallinnas galeriis Draakon näituse EKLA kunstikogu materjalidest (Bert-Johnny Nilssoni graafika ja Ilmar Laabani tekstid).

M. Kalda pidas loengu Liiva raamatukogus ja tegi Eesti Raadiosaate Debora Vaarandist tema 90. juubeli puhul.

KOOSTÖÖ

Nii EKLA teadusteamade kui arhiivi koostööpartnerite ring on lai. Keskse eesti kultuuriloo allikabaasina tehakse koostööd Eesti kõrgkoolide ja teadusasutustega (Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Eesti

Fotograaf Alar Madisson esinemas fotonäituse “Pooltund kirjanikuga” avamisel Lääne Virumaa Keskraamatukogus Rakveres. 2006.

Kunstiakadeemia, Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus jt), samuti teadusasutuste ja organisatsioonidega väljaspool Eestit (Soome Kirjanduse Selts, Toronto Ülikool, Göttingeni Ülikool). EKLA loomulikud koostööpartnerid on Eesti Kirjanike Liit, Eesti Kirjanduse Selts, Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsioon, Eesti Semiootika Selts, ühendus Eesti Elulood jpt seltsid, organisatsioonid ja ühendid.

EKLA lähtub oma tegevuses Eesti muuseumide ja arhiivide vahel kujunenud tööjaotusest. Koostööd tehakse riigi- ja munitsipaal-

Kristiina Ehin – Gustav Suitsu luulestipendiumi laureaat. 2006. Alar Madissoni foto.

muuseumidega, Rahvusarhiivi allasutuste, akadeemiliste ning linna- ja maaraamatukogudega kogude komplekteerimisel, näituste jm ürituste organiseerimisel, andmebaaside väljatöötamisel, hoiutingimuste järelevalve ja materjalide säilitamise asjus jne. Kirjandusliku keskarhiivina jätkame väiksemate kirjanduslike muuseumide töö toetamist.

Osaletakse kodumais-
tes (riiklik teaduskogude võrgustik, väliseesti arhiivide töörühm, kirjandusmuuseumid jt) ja rahvusvahelistes erialastes koostöövõrgustikes (välisbalti arhiivide võrgustik, ICLM, ICOM, BAAC, ECPA jt).

Uurimis- ja õppebaasina on EKLA koostööpartneriks teistele riigi tea-

dus- ja arendusasutustele, kõrgkoolidele, rakenduskõrgkoolidele, üldhariduskoolidele.

Arhiivi juhataja Piret Noorhani on Balti Audiovisuaalsete Arhiivide Kolleegiumi (*Baltic Audiovisual Archival Council*) president ja viibis sellega seoses välislähetustes Stockholmis (18.–22. märtsini) ja Riias (4. juulil, 21.–24. septembrini). P. Noorhani oli ka Eesti mäluasutuste esindajatest moodustatud väliseesti arhiivide töörühma juht ning Haridus- ja Teadusministeeriumi juurde loodud humanitaar- ja loodusteaduste rahvuslike kollektsioonide ekspertnõukogu kultuurilooliste kogude ekspert. Ta kuulub TÜ väliseesti uuringute keskuse nõukogusse, EKSi juhatusse ja asemikekogusse, V. Reimani Kolleegiumi juhatusse ja O. Lutsu majamuuseumi nõukogusse. Ta oli ka Eesti Ajalooõpetajate Seltsi õpilaste ajalooalaste uurimistööde võistluse ja õpilaste saksa keele tõlkekonkursi žürii liige.

Teadusteema juht Sirje Olesk on TÜ filosoofiateaduskonna kirjanduse osakonna kaitsmisnõukogu liige. Ta osales Eesti Rahvuskultuuri Fondi Ivar Ivaski mälestusstipendiumi määramisel ja väljaandmisel. 12. mail omistati talle XII Soome Viro Säätiö Aino Kallase auhind teenete eest Eesti ja Soome kultuurisuhete arendamisel. S. Olesk osales 24.–26. augustini SKSi kirjavahetajaliikmete kokkutulekul Helsingis ja tegi samas uurimistööd arhiivides 9.–12. oktoobrini.

Rutt Hinrikus on ühenduse Eesti elulood esinaine. Ta osaleb Läti Teaduste Akadeemia projektis “Oral History and Biographies as resource for Local and Cross-cultural Studies” (Läti, Eesti, Rootsi, Norra ühisprojekt).

Marin Laak on Eesti Kirjanduse Seltsi juhatusse liige. Ta teeb koostööd TÜ ja TÜ Raamatukogu veebiprojektiga “EEVA – Eesti vanema kirjanduse tekstikorpus” (projektijuht Liina Lukas) ja on O. Lutsu nim Tartu Linnaraamatukogu veebiprojekti “TEELE – Tartu ilukirjanduses” konsultant.

Eve Annuk osales Avatud Eesti Fondi naisuurimuslaste teadustööde konkursi tööde retsenseerimises ja G. Suitsu nimelise luulestipendiumi auhinnakomisjoni töös. Ta on naisuurimusajakirja Ariadne Lõng toimetuskolleegiumi liige ja tegevtoimetaja.

Vello Paatsi töötas mitmel korral Läti Riiklikus Ajalooarhiivis, vaadates läbi Liivimaa kindralsuperintendendi korrastamata fon-

di. Ta osales ka Valgjärvel Kaika suveülikoolis, tegi uurimistööd Kurgjal, Pärnus ja Häädemeestel.

V. Sarapiku töörühm koostab keskkonnaesthetika ja -semiootika alast aastaraamatut "Place and Location" koostöös EKA kunstiteaduse instituudiga ja Eesti Semiootika Seltsiga. Doktorioppe korraldamisel tehakse koostööd Eesti Kunstiakadeemiaga. V. Sarapik on EKA kunstiteaduse magistrinõukogu esimees, kunstiteaduse doktorinõukogu ja EKA doktorikooli nõukogu liige. Virve Sarapik oli ajakirja Kunstiteaduslikke Uurimusi peatoimetaja kohusetäitja ja Eva Näripea on sama ajakirja tegevtoimetaja (väljaandja Eesti Kunstsiteadlaste Ühing).

Eva Näripea osales 30. juunist 1. juulini Dublinis *University College Dublini Clinton Institute*'i korraldatud konverentsil "Photography and the City" ja tegi 11.–15. detsembrini uurimistööd Helsingi Ülikooli raamatukogus ja Soome filmiarhiivi raamatukogus.

Jaak Tomberg viibis 2.–16. oktoobrini välislahetuses uurimistööks Helsingi Ülikoolis.

KOKKUVÕTTEKS

Ehkki Eesti Kultuuriloolise Arhiivi aastat 2006 sai ülevaate alguses nimetatud argiseks, ei tähenda see kindlasti paigalseisu. Ede-nemist võib märgata igas vallas: doktorikraadiga teadlasi tuleb aina juurde, publikatsioonide, esinemiste ja korraldatud ürituste hulk kasvab. Arhiivilaekumised on jätkuvalt külluslikud. Mõnevõrra on õnnestunud palgata ka lisatööjõudu, et kuhjuvad arhiivivarad uurijateni jõuaksid. Andmebaase ja erinevaid digiprojekte arendatakse jõudumööda – ja vahel ka üle jõu. Koostöö kolleegidega laieneb nii Eesti piires kui ka piiride üleselt.

Areng ja edusammud innustavad genereerima uusi ideid, samal ajal kui mitmed vanad probleemid ootavad lahendusi ja poolikud ettevõtmised edukat lõpuleviimist. Peame tegema tarku valikud ja korralikult plaani pidama. Alles siis on lootust, et lisaks lennuka tegutsemise mõnule naudime lõpuks ka oma tegude magusaid vilju. Mis muud, kui tänagem tegijaid ja soovigem kõigile vaprat vastupidamist ja vahedat vaimu!